

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

Informativni Bilten

Objavljeno od strane:

Published by

1. jul 2015 - 1. januar 2016

Reč Predsednice.....	3
Šestomesečni izveštaj rada.....	4
Posete i aktivnosti Ustavnog suda.....	7
Lična iskustva i prakse.....	9
Venecijanska Komisija – važni događaji.....	11
Presude.....	12
Ko može podneti zahtev u Ustavnom sudu	14
Podnošenje zahteva.....	15
Informacije o Ustavnom sudu.....	16

Ustav Kosovo – Poglavlje VIII

Ustavni sud

Član 112

[Osnovna Načela]

1. Ustavni sud je konačna vlast u Republici Kosovo za tumačenje Ustava i saglasnosti zakona sa Ustavom.

2. Ustavni sud je potpuno nezavistan u obavljanju svojih dužnosti

Sastav Ustavnog suda

Ustavni sud Republike Kosovo je sastavljen od 9 (devet) sudija.

Sudije Ustavnog suda Republike Kosovo se imenuju u skladu sa članom 114 [Sastav i Mandat Ustavnog Suda] Ustava i članovima 6 i 7. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo.

Nakon osnivanja Ustavnog suda u 2009 godine i u skladu sa bivšim članom 152 [Privremeni Sastav Ustavnog suda] Ustava, 6 (šest) od 9 (devet) sudija je imenovao predsednik Republike Kosova na predlog Skupštine.

Od 6 (šest) domaćih sudija 2 (dva) su služili za neobnovljiv rok od 3 (tri) godine, 2 (dva) sudija su radili bez mogućnosti reizbora tokom perioda od 6 (šest) godina i 2 (dva) sudija treba da rade bez mogućnosti reizbora tokom perioda od 9 (devet) godina.

U skladu sa gore navedenim članom 152 [Privremeni Sastav Ustavnog suda] Ustava, 3 (troje) međunarodnih sudija je imenovao Međunarodni civilni predstavnik, nakon konsultacije sa predsednikom Evropskog suda za ljudska prava.

Ustavni sud se trenutno sastoji od 9 (devet) sudija: 6 (šest) domaćih sudija i 3 (tri) međunarodnih sudija.

Zadovoljstvo mi je da vam predstavim prvi broj biltena Ustavnog suda Republike Kosovo, koji će se sada i u buduće objavljivati svakih šest meseci. Bilten će ponuditi čitaocima koncizne i korisne informacije o radu i aktivnostima Ustavnog suda, sa fokusom na najvažnijim odlukama, organizovanim konferencijama i radionicama, posetama i sastancima vođenim u zemlji i inostranstvu, statističkim podacima o broju podnetih zahteva i održanim raspravama, intervjuima i ličnim pričama, kao i mnoge druge informacije od posebnog interesa za članove pravne zajednice na Kosovu, i ne samo to.

Bilten je deo naše nove strategije za transparentnost i bolju komunikaciju sa javnošću, i nadamo da će ga svaki čitalac smatrati kao dragocen izvor za svoj rad, predanost i znanje.

Zalažemo se da bilten bude što dostupniji svim zainteresovanim čitaocima. Bilten, osim što će biti objavljen na tri jezika (albanskom, srpskom i engleskom jeziku), biće objavljen i na internet stranici Ustavnog suda Republike Kosovo: www.gjk-ks.org.

Molimo vas da se ne ustručavate da kontaktirate Ustavni sud u vezi sa bilo kojim predlogom vezano sa informacijama predstavljenim u biltenu, kako bi njegov sadržaj bio bogatiji i kako bi se ispunio svaki vaš kriterijum za čitanje, slanjem mogućih predloga na elektronsku adresu Sudu: gjykata.kushtetuese@gjk-ks.org.

Na kraju, želim da se zahvalim i izrazim svoju posebnu zahvalnost Nemačkoj agenciji za međunarodnu saradnju (GIZ), čija je podrška omogućila objavljivanje prvog broja biltena Ustavnog suda Republike Kosovo.

S poštovanjem,

Arta Rama-Hajrizi

Predsednica

Status predmeta

Tokom perioda od šest meseci (1. jul - 31. decembar 2015. godine), Sud je obradio ukupno 188 zahteva/predmeta.

Rešeno je ukupno 87 zahteva ili 46,3% od svih slučajeva na raspolaganju. Tokom prošle godine 72 odluke su objavljene na internet stranici Suda i prosleđene strankama, dok je 15 rešenih zahteva u procesu pripreme.

Podnošenje zahteva

Jurisdikcija i ovlašćene stranke da podnesu zahtev Ustavnom sudu su navedene u Ustavu Kosova i Zakonu o Ustavnom sudu Kosova.

Poverenje građana u Ustavni sud je vidno povećan kao rezultat efikasnog, efektivnog i nepristrasnog rada. 74 zahteva su primljeni tokom ovog perioda, što znači da je u proseku primljeno 12,3 zahteva mesečno.

Struktura podnetih zahteva je :

67 individualnih zahteva (od strane fizičkih lica) ili 90,5%;

7 zahteva od drugih javnih organa (pravna lica) ili 9,5%;

Raspodela zahteva

U skladu sa članom 22. Zakona o Ustavnom sudu, Odeljenje za registrovanje predmeta, statistiku i arhivu DRPSA je prosledio sve podnete zahteve u skladu sa članom 13 Ustava.

Raspodela zahteva/predmeta za sudije izvestioce je izvršena u skladu sa pravilima 8 i 34 Poslovnika o radu Suda. Izuzetak od ovog pravila je raspodela zahteva za uvođenje privremene mere, koji se prosleđuju u skladu sa pravilom 55 Poslovnika o radu Ustavnog suda i slučajeva ad hoc, koji predstavljaju sukob interesa, u skladu sa članom 18. Zakona o sudovima i u skladu sa pravilom 7 Poslovnika o radu.

Pristup Sudu i poverenje javnosti u rad Suda

Svi građani Kosova, bez obzira na etničku i versku pripadnost, imaju jednak pristup Ustavnom sudu.

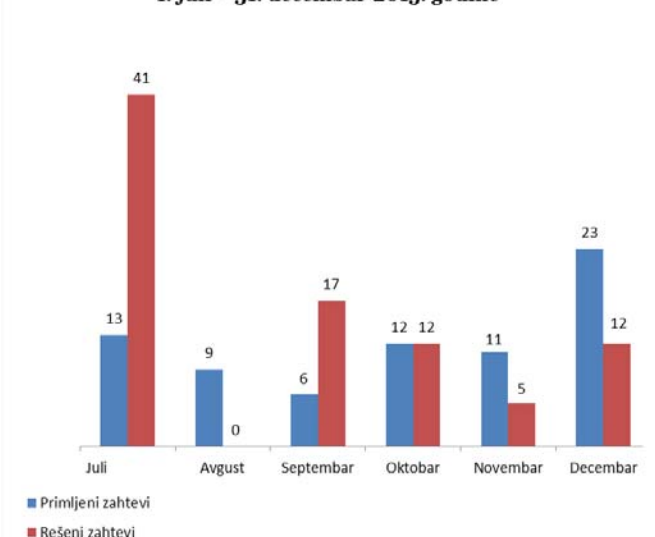
Pristup pojedinaca se održava na sledeći način:

57 zahteva od strane Albanaca ili 77,0%;

10 zahteva od strane Srba ili 13,5%;

7 zahteva podneto od strane drugih javnih organa (pravna lica) ili 9,5%;

Dinamika zahteva
1. juli – 31. decembar 2015. godine

Vrsta navodnih povreda

Tipologija navodnih povreda od 74 primljenih zahteva tokom perioda od šest meseci (1. jul – 31. decembar 2015. godine) je sledeća:

Član 21 [Opšta Načela], 4 slučajeve ili 5.4%;

Član 22 [Direktna Primena Međunarodnih Sporazuma i Instrumenata], 1 slučaj ili 1.4%;

Član 24 [Jednakost pred Zakonom], 13 slučajeve ili 17,6%;

Član 31 [Pravo na Pravično i Nepriistrasno Suđenje], 25 slučajeve ili 33.8%;

Član 46 [Zaštita Imovine], 19 slučajeve ili 25.7%;

Član 49 [Pravo na Rad i Obavljanje Profesije], 4 slučajeve ili 5.4%;

Član 51 [Pravo na Zdravstvenu i Socijalnu Zaštitu], 1 slučaj ili 1.4%;

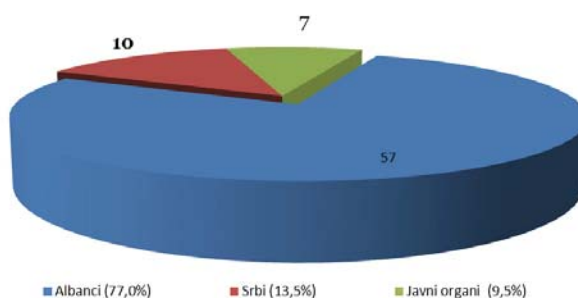
Član 54 [Sudska Zaštita Prava], 3 slučajeve ili 4.1%;

Ocena ustavnosti odluka državnih institucija, 1 slučaj ili 1.4%;

Druge povrede, 3 slučaja ili 4.1%

Etnička struktura podnosilaca zahteva predstavljena u brojevima i procentima, izgleda na sledeći način:

Struktura podnosilaca zahteva

Navodni počinioci povrede prava

69 ili 93,2% zahteva se odnose na odluke sudova;

5 ili 6,8% zahteva se odnose na druge javne organe;

Sednice i veća za razmatranje

Tokom perioda od šest meseci (1. jul - 31. decembar 2015. godine), Ustavni sud je održao 17 plenarnih sednica i 85 veća za razmatranje u kojima su razmotreni predmeti rešeni odlukama, rešenjima, presudama i privremenim merama:

3 Presude

75 Rešenja

2 Odluke za privremenu meru

4 Odluke za brisanje zahteva sa liste

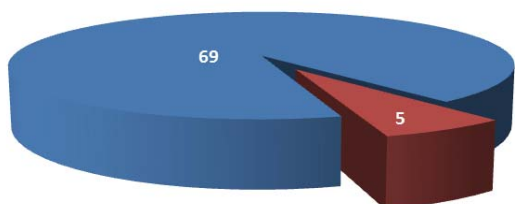
1 Odluka za odbacivanje zahteva

Iz oblasti obuka i razvoja karijere, izvršene su sledeće aktivnosti:

U ovom periodu su održane:

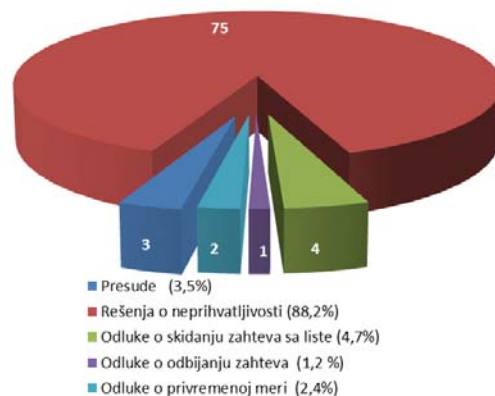
- radionice u inostranstvu (1)
- studijske posete u inostranstvu (4)
- seminari unutar zemlje (1)
- obuke u zemlji (8)
- obuke u inostranstvu (1)
- zajednički okrugli sto u inostranstvu (1)
- i kurs stranih jezika (1)

NAVODNI PREKRŠIOCI PRAVA

■ Pravosuđe (93,2 %) ■ Drugi javni organi (6,8 %)

STRUKTURA ODLUKA U BROJU I PROCENTIMA

16 septembar 2015

Predsednica Ustavnog suda Republike Kosovo, gđa Arta Rama-Hajrizi, boravila je u službenoj poseti Ustavnom sudu Republike Albanije u Tirani.

Predsednicu Ramu-Hajrizi je dočekaao njen kolega, g. Bashkim Dedja.

16 oktobar 2015

Ustavni sud Republike Kosova je proslavio Šestu sudsku godinu svečanom ceremonijom, koja je organizovana u Prištini.

Na ovoj svečanosti su prisustvovala delegacije najvišeg nivoa iz Venecijanske komisije, iz Ustavnog suda Albanije, iz Ustavnog suda Slovenije, iz Ustavnog suda Turske, iz Ustavnog suda Litvanije, iz Ustavnog suda Makedonije, iz Ustavnog suda Crne Gore, iz Ustavnog suda Bugarske i Vrhovnog suda Albanije.

Učesnicima se na ovoj ceremoniji pogodnim govorom obratila predsednica Ustavnog suda Republike Kosovo, gđa Arta Rama - Hajrizi, predsednica Republike Kosovo, gđa Atifete Jahjaga i predsednik Venecijanske komisije, g. Gianni Buquicchio.

19 – 23 oktobar 2015

Uz podršku Nemačke fondacije za pravnu međunarodnu saradnju (IRZ), Ustavni sud Republike Kosova ostvario je studijsku posetu sa Vrhovnim sudom Republike Kosovo u Nemačkoj.

Tokom boravka u gradu Karlsruhe, predsednica, gđa Arta Rama Hajrizi, i delegacija Ustavnog suda su se sastali sa zamenikom predsednika Saveznog ustavnog suda Nemačke, Prof. dr Ferdinand Kirchhof, i sudijama: Prof. dr Andreas L. Paulus, Prof. dr Doris König, i Prof. dr Susanne Baer.

Delegacija Ustavnog suda je imala sastanke i sa sudijama Saveznog Vrhovnog suda u Karlsruhetu, i predsednikom Ustavnog suda Landit Hesse, dr. Günter Paul, u Wiesbadenu, Nemačka.

Cilj ove posete je bila razmena međusobnih iskustva u odnosima između Ustavnih sudova i Vrhovnih sudova obe zemlje.

28 – 30 oktobar 2015

Ustavni sud Republike Kosovo je u saradnji sa Ustavnim sudom Republike Albanije organizovao zajednički okrugli sto na temu: „Aspekti sudske i administrativne aktivnosti Ustavnog suda – predstavljanje karakterističnih i zajedničkih elemenata između Ustavnog suda Kosova i Ustavnog suda Albanije“.

Zajednički okrugli sto je organizovan u Skoplju, Makedonija.

2 – 6 novembar 2015

Ustavni sud Republike Kosova je u saradnji sa Kancelarijom Saveta Evrope u Prištini realizovao studijsku posetu u Savetu Evrope i Evropskom sudu za ljudska prava u Strazburu, Francuska, u sledećem sastavu: predsednica, gđa Arta Rama – Hajrizi, sudije, generalni sekretar i Pravni department.

Tokom boravka u Strazburu, Francuska, predsednica Rama – Hajrizi i delegacija iz Ustavnog suda Kosova se sastala sa zamenikom predsednika Evropskog suda za ljudska prava g. András Sajó i sudijom g. Ledi Bianku, sudija Evropskog suda za ljudska prava izabran u ime Republike Albanije.

Predsednica Rama – Hajrizi se sastala i sa predsednikom Venecijanske komisije g. Gianni Buquicchio.

16 – 17 novembar 2015

Ustavni sud Republike Kosovo je u saradnji sa Njemačkom agencijom za međunarodnu saradnju (GIZ), organizovao radionicu na temu: „Pravna izrada“. Predavači su bili: dr. Steffen Wesche i dr. Ingebjorg Darsow Faller.

17 decembar 2015

Uz podršku kancelarije Saveta Evrope u Prištini, organizovana je radionica na temu: „Član 8. Konvencije o ljudskim pravima - rezime, principi i glavni slučajevi“. Seminar je održan u Prištini, gde su učesnici bili pravni savetnici Ustavnog suda Republike Kosovo.

Rrahmon Salihu

Program stažiranja u Evropskom Sudu
za ljudska prava

Strazbur

U okviru programa stažiranja, koji finansira Vlada Švajcarske uz podršku Kancelarije Saveta Evrope u Prištini, imao sam priliku da provedem pet meseci u Sekretarijatu Evropskog suda za ljudska prava (ESLJP), u sedištu u Strazburu, u Francuskoj. U to vreme sam bio smešten u Diviziji 2.4 i radio sam za Diviziju 4.2 (Divizija za obradu albanskih slučajeva).

Rad sa predmetima je uključivao: slučajeve sa sudijom pojedincem i slučajeve Veća.

Dok sam boravio u ESLJP, imao sam i priliku da prisustvujem na nekoliko konferencija i seminara o pitanjima ljudskih prava, što mi je pomoglo da se bolje upoznam sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i njegovom sudskom praksom; Pravilima Suda i njegovom svakodnevnom administracijom.

Pored toga, kao pripravnik u ESLJP, mogao sam prisustvovati i na javnim raspravama, koje su bile zakazane tokom perioda stažiranja.

To je bila odlična prilika da naučim iz prve ruke organizacioni aspekt javne sednice, prezentaciju argumenata stranaka, pitanja od strane uvaženih sudija ESLJP, itd.

Naučene lekcije

Zahvalan sam pre svega predsedniku Ustavnog suda Kosova i svim sudijama Suda, Vladi Švajcarske i Kancelariji Saveta Evrope u Prištini, čija mi je velikodušna podrška omogućila da pohađam programa stažiranja u Evropskom sudu za ljudska prava u Strazburu, u Francuskoj.

Postoji mnogo toga što može da se nauči iz postupka i načina rada ESLJP, s obzirom na njegovo dugogodišnje iskustvo u razmatranju pitanja ljudskih prava.

Nakon povratka iz Strazbura u Ustavni sud, počeo sam postepeno da primenjujem metode rada u meri u kojoj je to bilo moguće i smatram da je stažiranje imalo vidno pozitivan uticaj u mom svakodnevnom radu u mnogim aspektima, kao što su: organizovanje celokupnog postupak do zaključka, koristeći sudsku praksu za specifične situacije, metode istraživanja, izradu rešenja i komunikaciju sa strankama.

Pored toga, sa kolegama iz Ustavnog suda smo preduzeli korake da poboljšamo metode prakse prerade slučajeva. Po ugledu na Odsek filtriranja u ESLJP, osnovali smo jedinicu filtriranja u Ustavnom sudu, koja je odgovorna za prvo čitanje svakog zahtev podnetog od strane podnosioca i predlaže korake koje treba preduzeti u rešavanju predmeta, moguću sudsku praksu koja bi se primenila, eventualna pitanja rokova i stranice za prevod na drugim jezicima (službenih i radnih). Da bi se olakšao ovaj proces, stvorili smo internu bazu podataka sa informacijama svih slučajeva odlučених od strane Ustavnog suda. Ove informacije uključuju, ali nisu ograničene na: broj zahteva, ime podnosioca zahteva, navodne povrede, vrste donetih odluka (kada su neprihvatljive), razlog neprihvatljivosti, itd.

Bez obzira na činjenicu da Ustavni sud Kosova sistematski prati sudsku praksu Strazbura i mi je citiramo u gotovo svakom slučaju, od velikog je značaja direktan kontakt kako bi se u potpunosti razumeo proces razmatranja slučaja u svakoj fazi postupka. Bez ikakve sumnje, nastavak projekta studijskih poseta/stažiranja naših kolega u ESLJP će nam mnogo pomoći u našem radu.

Srdjan Staletovic

Program stažiranja u Evropskom Sudu
za ljudska prava

Strazbur

Kao deo projekta, finansiranog od strane Vlade Švajcarske uz podršku Kancelarije Saveta Evrope u Prištini, prisustvovao sam programu stažiranja u Evropskom sudu za ljudska prava u Strazburu od 2. marta 2014. godine do 10. avgusta 2014. godine.

Projekat je osmišljen da omogući pravnim savetnicima Ustavnog suda Kosova upoznavanje sa radnom metodologijom ESLJP, njegove principe koje koristi tokom rada na predmetima pred Sudom, kao i unapređenje postojećeg znanja u vezi sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i njenim protokolima Konvencije.

U praktičnom smislu, to znači povećanje našeg znanja na viši nivo, korišćenje metodologije i kvaliteta rada, uz poštovanje svih standarda koji se mogu primeniti u slučajevima koje rešava Ustavni sud Kosova, a samim tim povećanje kvaliteta naših odluka.

Projekat je sastavljen iz tri dela:

Obuka u oblasti ljudskih prava

Predavanja o Konvenciji o ljudskim pravima i sednice

Specifičan rad na predmetima pred Sudom

Tokom mog rada u ESLJP, prisustvovao sam različitim obukama i kursovima, posebno dizajniranim i ciljanim za nas, kako bi se upoznali sa Konvencijom i protokolima Konvencije.

U Evropskom sudu za ljudska prava sam radio za pravne divizije Crne Gore, na čelu sa advokatom Crne Gore.

Kao advokat iz kancelarije za registrovanje, sastavio sam ukupno 160 slučajeva, koji su podneti ESLJP protiv Crne Gore.

Naučene lekcije

Želeo bih da izrazim svoju duboku zahvalnost predsedniku Ustavnog suda Kosova i svim sudijama Suda, Vladi Švajcarske i Kancelariji Saveta Evrope u Prištini, čija mi je velikodušna podrška omogućila da profesionalno radim 5 meseci u Evropskom sudu za ljudska prava u Strazburu.

Vreme provedeno u ESLJP je u velikoj meri proširilo moje pravno znanje - na način koji je moguć samo kroz direktno praktično iskustvo - i dalo mi je jedinstveni uvid u rad i metode rada ovog Suda, koje će biti od neprocenjive vrednosti u mojoj karijeri kao advokat za ljudska prava.

Stručno znanje koje sam stekao tokom obuka i kurseva, zajedno sa iskustvom koje sam stekao radeći na posebnim slučajevima, pomogli su mi da napredujem i proširim svoje znanje u oblasti ljudskih prava, kao i da studiram Evropsku konvenciju o ljudskim pravima i osnovnim slobodama iz različitih uglova.

Znanje, praksa i iskustvo stečeno na takav način mi omogućava da poboljšam kvalitet rada tokom obrade slučajeva razmatranim od strane Ustavnog suda, kao i bolju i konciznu analizu tvrdnji podnosilaca zahteva o navodnim povredama prava garantovanim Ustavom i Evropskom Konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama.

1. 106. plenarna sednica Venecijanske komisije Saveta Evrope

Datum: 11.03.2016 - 12.03.2016

Venecija - Scuola Grande di San Giovanni Evangelista.

2. Svetska konferencija o ustavnoj pravdi

Datum: 12.03.2016

Venecija – Svetska konferencija o ustavnoj pravdi će održati sastanak o svom Birou.

3. Rumunija – 13. Evropska konferencija upravnih izbornih organa

Datum: 14.04.2016 - 15.04.2016

Bukurešt – Venecijanska komisija će zajedno organizovati trinaestu Evropsku konferenciju upravnih izbornih organa u saradnji sa Stalnim izbornim organom Rumunije.

4. Poljska – ustavna pravda

Datum: 19.05.2016 - 20.05.2016

Varšava –Međunarodna konferencija o « Ustavnom sudu: Zaštita i očuvanje relanosti zakona i osnovnih prava » povodom 30. godišnjice Ustavnog suda Poljske.

5. Ustavna pravda – Zajednički savet

Datum: 07.06.2016 - 08.06.2016

Venecija – 15. sastanak Zajedničkog saveta ustavne pravde Venecijanske komisije.

6. 107. plenarna sednica Venecijanske komisije Saveta Evrope

Datum: 10.06.2016 - 11.06.2016

Venecija - Scuola Grande di San Giovanni Evangelista.

Presuda:

KI 144/14 i KI 156/14

7 avgusta 2015

Podnosioc zahteva:

Vilijamin Hajduković i Stanka Tus

U periodu između 1. jula i 31. decembra 2015. godine, Sud je obradio ukupno 188 zahteva/predmeta.

Rešeno je ukupno 87 zahteva ili 46,3% od svih predmeta na raspolaganju, od kojih samo 3 od njih su bili presude.

U nastavku možete pročitati kratak rezime dva najvažnijih donetih presuda:

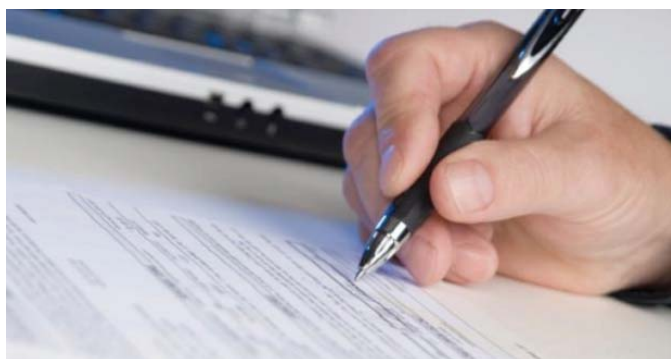
KI 144/14 i KI 156/14, podnosioci zahteva: Vilijamin Hajduković i Stanka Tus, ocena ustavnosti neizvršenja dveju odluka Komisije za stambene i imovinske zahteve, odnosno odluke br. HPCC/REC/91/2007 od 19. januara 2007. godine i odluke HPCC/REC/81/2006 od 11. decembra 2006. godine

Komisija za stambene i imovinske zahteve je donela dve pravosnažne presude u pogledu pravapodnosioca zahteva nad nepokretnostima. Ove presude su donete u korist oba podnosioca zahteva, priznajući im imovinska prava nad spornim nepokretnostima. Međutim, za više od 14 godina, navedene odluke nisu izvršene od strane Kosovske agencije za imovinu, organ koji je zadužen za nadzor izvršenja odluka donetih od strane Komisije za stambene i imovinske zahteve.

Podnosioci zahteva su tvrdili, inter alia, da su zbog neizvršenja pravosnažnih i obavezujućih presuda u njihovu korist, povređena njihova prava na pravično suđenje i mirno uživanje imovine kao je to garantovano Ustavom Republike Kosova i Evropskom konvencijom o ljudskim pravima.

Sud je prvo primetio da zahtev podnosioca ispunjava sve proceduralne uslove i stoga je prihvatljiv. Što se tiče merituma zahteva, Sud smatra da je neizvršenje odluka Komisije za stambene i imovinske zahteve od strane Kosovske agencije za imovinu i neuspeh nadležnih organa Republike Kosovo da obezbede efikasne mehanizme u smislu izvršenja pravosnažnih odluka u suprotnosti sa principom vladavine prava i predstavlja povredu osnovnih ljudskih prava garantovanim Ustavom. Prema tome, Sud utvrđuje da je došlo do povrede prava na pravično suđenje u vezi sa pravom na mirno uživanje imovine. Sud je potkrepio svoje stanovište, pozivajući se na sopstvenu sudsku praksu u sličnim stvarima i relevantnu sudsku praksu Evropskog suda za ljudska prava.

Presuda:

KO 130/15,

23 decembra 2015

Podnosioc zahteva:

Predsednica Republika Kosovo

Predsednica Republika Kosovo – U vezi sa ocenom saglasnosti principa u dokumentu pod nazivom “Asocijacija/Zajednica opština sa srpskom većinom na Kosovu – opšti principi/glavni elementi” sa duhom Ustava, članom 3. [Jednakost pre zakonom], stav 1., Poglavljem II [Prava i osnovne slobode] i Poglavljem III [Prava zajednica i njihovih pripadnika] Ustava Republike Kosovo

Predsednica Republike Kosovo je u skladu sa članom 84.9 podnela zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo. Zahtev sadrži zahtev za ocenu kompatibilnosti principa sadržanih u dokumentu pod nazivom „Asocijacija/Zajednica opština sa srpskom većinom na Kosovu - opšti principi/glavni elementi” sa duhom Ustava, članom 3 [Jednakost pred zakonom] stav 1, Poglavljem II [Prava i osnovne slobode] i Poglavljem III [Prava zajednica i njihovih pripadnika] Ustava Republike Kosovo.

Pre pružanja bitnih odgovora na pojedina ustavna pitanja koje je postavila podnositeljka zahteva, Sud je pozitivno utvrdio dva proceduralna pitanja, navodeći da je podnositeljka zahteva ovlašćena stranka i da dokument sadržan u zahtevu može biti predmet ocene ustavnosti. Sud je razradio kontekst navedenog dokumenta, i to pozivajući se na Prvi Sporazum o normalizaciji odnosa između Republike Kosova i Republike Srbije i pored toga, tražio mišljenje dva pravna stručnjaka putem amicus curie podnesaka.

Što se tiče materijalnog aspekta zahteva, Ustavni sud je utvrdio da neki opšti principi sadržani u dokumentu za koji se traži ocena ustavnosti ne ispunjuju u potpunosti ustavne standarde sadržane u Ustavu Republike Kosovo. Sud je naveo da bilo koji zakon ili dokument koji proističe iz dokumenta za koji se traži ocena ustavnosti mora biti u potpunom skladu sa odredbama Ustava Republike Kosova, odnosno: (i) Poglavljima II i III Ustava u vezi sa osnovnim ljudskim pravima i pravima zajednica (ii) pitanjima lokalne samouprave i pitanjima koja se odnose na status civilne službe u Republici Kosovo. Sud je potkrepio svoje obrazloženje, pozivajući se uglavnom na odredbe Ustava Republike Kosova, zakonodavstvo o pitanjima lokalne samouprave i civilne službe, odnosno, različite međunarodne pravne instrumente, sudsku praksu Ustavnog suda Republike Kosovo i relevantnu sudsku praksu Evropskog suda za ljudska prava.

KO MOŽE PODNETI ZAHTEV U USTAVNOM SUDU

U vezi sa strankama koje imaju pravo da podnesu zahtev za ocenu ustavnosti u Ustavnom sudu, prema članu 113 [Jurisdikcija i Ovlašćene Strane] Ustava Republike Kosova:

1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.
2. Skupština Kosova, Predsednik Republike Kosovo, Premijer i Ombudsman su ovlašćeni za podnošenje sledećih pitanja:
 - (1) saglasnost zakona, dekreta Predsednika i Premijera i uredbi Vlade, sa Ustavom;
 - (2) saglasnosti Statuta opština sa Ustavom;
3. Skupština Kosova, Predsednik Republike Kosovo i Vlada su ovlašćeni da podnose sledeća pitanja:
 - (1) sukob ustavnih nadležnosti između Skupštine Kosova, Predsednika Republike Kosovo i Vlade Kosova;
 - (2) saglasnosti predloženog referenduma sa Ustavom;
 - (3) saglasnosti objavljivanja vanrednog stanja i mera preduzetih tokom istog sa Ustavom;
 - (4) saglasnost predloženih ustavnih amandmana sa obaveznim međunarodnim sporazumima, ratifikovanih ovim Ustavom i razmatranje ustavnosti procedure sprovođenja; (5) ako je Ustav prekršen tokom izbora Skupštine.
4. Opština može da ospori ustavnost zakona ili akata Vlade koji povređuju njihove opštinske odgovornosti ili umanjuju njihove prihode, ako taj zakon ili akt utiče na tu Opštinu.
5. Deset (10) ili više poslanika Skupštine može, u roku od osam (8) dana od usvajanja, da ospori ustavnost bilo kog zakona koji je usvojila Skupština, kako zbog sadržaja tako i zbog procedure sprovođenja.
6. Trideset (30) ili više poslanika Skupštine može da pokrene postupak ako je Predsednik Republike Kosovo ozbiljno prekršio Ustav.
7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.
8. Sudovi su ovlašćeni da, Vrhovnom sudu, podnesu slučajeve koji se tiču saglasnosti nekog zakona sa Ustavom, ako je ta saglasnost primećena tokom sudskog postupka i ako relevantni sud nije siguran u saglasnost spornog zakona sa Ustavom i samo ako odluka relevantnog suda zavisi od saglasnosti zakona.
9. Predsednik Skupštine Kosova mora da podnese predloženi Ustavni amandman pre usvajanja istog na Skupštini, kako bi se osiguralo da predloženi amandman ne umanjuje prava i slobode garantovane poglavljem II ovog Ustava.
10. Dodatna jurisdikcija se može regulisati zakonom.

Pokretanje postupka pred Ustavnim sudom

Pokretanje postupka pred Ustavnim sudom se vrši podnošenjem zahteva Ustavnom sudu. Zahtev se podnosi popunjavanjem obrasca zahteva, koji možete preuzeti sa internet stranice Ustavnog suda ili ga tražiti direktno u Ustavnom sudu (iako to zahteva puno vremena).

Pre nego što popunite obrazac zahteva, molimo Vas da konsultujete "Uputstva" o popunjavanju

obrasca, koja takođe možete naći na internet stranici Ustavnog suda.

Nakon što popunite obrazac zahteva, možete ga lično podneti u Ustavnom sudu, tokom redovnog radnog vremena, putem pošte ili elektronskom poštom (e-mail). Zahtev treba da bude obrazložen i treba mu priložiti dokaze i sva druga potrebna dokumenta (nemojte dostavljati originalna dokumenta, jer Vam neće biti vraćena nakon razmatranja predmeta). Za sva moguća pitanja, možete nam se obratiti elektronskom poštom na sledeću adresu: gjykata.kushtetuese@gjk-ks.org.

Kakav je postupak pred Sudom?

Ukoliko Ustavni sud ocijeni da je apelacija dopustiva, on će zahtevati od druge strane da dostavi svoj odgovor ili da podnese dokumente vezane za zahtev. Nedostavljanje odgovora ne utiče na tok postupka pred Sudom. Postupak se obavlja u pismenoj formi, ali Sud može održati javnu raspravu kada je potrebno raspraviti pitanje od značaja za donošenje odluke. Podnosilac apelacije može izložiti vlastiti predmet pred Sudom ili može izabrati osobu koja će ga zastupati pred Sudom. U tom slučaju, podnosilac apelacije treba angažovati advokata koji će izložiti njegov slučaj. Vaš zastupnik dužan predočiti punomoć na osnovu koje vas zastupa.

INFORMACIJE O USTAVNOM SUDU

Zgrada Ustavnog Suda:

Ustavni sud Republike Kosovo, od njene operacionalizacije u 2009. godini, nalazi se u bivšoj zgradi Kosovskog Zaštitnog Korpusa, koji se nalazi u centru Prištine, u "Pejton". Ova lokacija suda, u centru grada, je simbol jednakog pristupa svih građana i drugih ovlašćenih lica u ustavnom pravosuđu. Ovaj objekat tokom godina je prilagođen potrebama i prirodi rada Ustavnog suda. To je učinjeno uz pomoć donatora, kao što je izgradnja sale suđenja, koja je finansirana od strane Ustavnog suda Republike Turske u 2010. godini, osnivanje Biblioteke Suda, koja je u potpunosti podržana od strane projekta GIZ za Pravnu Reformu, kao i osiguranje dodatne kancelarije (kontejneri), donirana od strane Ustavnog suda Republike Turske u 2011. godini. Ova zgrada ima ukupno 784 m2 i koristi se od 65 zaposlenih u sudu.

ADRESA

Ulica: "Perandori Justinian", br. 44, 10000, Priština

Tel: +381 (0)38/60 61 62

Mob: +377 (0)45/200 595; +377 (0)45/200 576

Fax: +381 (0)38/60 61 70

Web: www.gjk-ks.org

E-mail: gjykata.kushtetuese@gjk-ks.org